

4. évfolyam

Óraszám 216 óra/ év
6 óra/ hét

A témakörök és tevékenységek áttekintő táblázata

Témakör neve	
	4. évf.
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	
Beszéd és kommunikáció	11
Mesék, történetek	11
Mondák, regék	17
Versek, népköltészeti alkotások	13
Helyem a világban	13
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	13
Állatok, növények, tájak, találmányok	22
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	6
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	8
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései (mondatgrammatikai eszközök alkalmazása- kapcsolás, szűkítés, bővítés, névmásítás, névelőhasználat, helyettesítés)	14
A nyelv építőkövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása - hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, elektronikus levél)	22
Szótő és toldalék, szóelemzés	10
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	6
1. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve - kisbetű – nagybetű	14
2. Tulajdonságokat kifejező szavak	6
3. Mennyiségeket kifejező szavak	14
4. Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	16
Összefoglalás, rendszerezés, ellenőrzés a témakörökbe beépítve	folyamatos
Összes óraszám:	216

Olvasás, szövegértés

Témakör	1. Beszéd és kommunikáció	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Egyszerű szóbeli közlések megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszok adása. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás és tisztelet szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszéd tartalmának, hangzásának, stílusának és kifejező erejének egymással összefüggő fejlesztése. A beszéd és a megértés továbbfejlesztése, különös tekintettel a pontosságra, a folyamatosságra és a kifejezőerőre, valamint az aktív szókincs intenzív gyarapítására. A szóbeli szövegalkotási készség fejlesztése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz a kortársakkal és felnőttekkel való kommunikációban, és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; – használja a kapcsolatfelvételi, kapcsolattartási, kapcsolatlézási formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdés; testtartás, testárvolság, tekintettartás, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, megköszönés, elköszönés; – élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.	A tanuló – beszédleghzés és artikulációja megfelelő legyen, figyelmet fordítson a hangok időtartamának helyes ejtésére, a beszéd helyes ritmusára, hangsúlyára, tempójára, az élethelyzetnek megfelelő hangerőválasztásra. – a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szövegűen, érthetően tolmácsolja; – vegyen részt ismert szövegek (versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; – képességeihez mérten kapcsolódjon be párbeszéd, dramatikus szituációs játékok, improvizációk megalkotásába.	- A helyes értékrend kialakítása, elfogadás, empátia, érzelmi azonosulás - Hallásfejlesztés, beszédhallás fejlesztés - Ritmusérzék-fejlesztés - Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés - Beszédészlelés, beszédértés - Kifejező, érthető beszéd - Helyes ejtés tanítása - Nem nyelvi jelek használata - Kapcsolatfelvételi formák, társalgási fordulatok - Párbeszéd, szituációs játékok, improvizáció
Kulcsfogalmak/fogalmak	helyesejtés, beszédleghzés, artikuláció, időtartam, hangerő, beszédtempó, ritmus, hanglejtés, hangsúly, szünet, testtartás, mimika, térközszabályozás, párbeszéd, szituáció, improvizáció	

Témakör	Mesék történetek	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő szókincs, olvasástechnika és szövegértés, alapvető szövegműveletek alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Változatos műfajú és típusú szövegek segítik az egyéni szövegértelmezés kialakulását, és alapozzák a szövegfeldolgozás és a szövegből való tanulás technikáit. Olvasóvá nevelés.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
– A tanuló – felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan; – részt vesz az adott közösség kultúrájának megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; – önállóan, képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.) segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti össze-	– A tanuló – megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából. – élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegtípusok és műfajok – klasszikus, kortárs magyar alkotások – megismerésével; – olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; – részt vesz népmesék és műmesék, regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; – a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményyt alkot; – képzeletét a megértés érdekében mozgósítja; – megfigyeli és összehasonlítja a történetek lényeges mozzanatait és a saját vagy társai élethelyzetét; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos	– Érzelmi fejlesztés – Hallott szöveg megértésének fejlesztése – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Vázlatírás, hiányos vázlat kiegészítése a szöveghez – Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása – Kulcsszavak azonosítása – Főbb szerkezeti egységek elkülönítése – Beszédfejlesztés – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Érzelmi intelligencia fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Lényegkiemelő képesség fejlesztése – Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás – Grafikus szervezők: fűrtábla, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat, kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis... – Mesék jellemzői: jellegzetes szereplők, kifejezések, fordulatok és meseszámok – A helyes értékrend kialakí-

függést; – azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – ismer és alkalmaz néhány digitális olvasási technikát; – megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük; – részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban; – részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat, alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál; – a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.	és egyéb vizuális, digitális megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – önállóan, képek, grafikai szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja azt; – megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.	tása, elfogadás, empátia, érzelmi azonosulás fejlesztése – Erkölcsi ítéletképeség fejlesztése.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás Javasolt tevékenységek: • Bábszínház-, színházlátogatás • Élő meseíró meghívása, író-olvasó találkozó szervezése • Interjú készítése	

TÖRZSANYAG 3-4. ÉVFOLYAM

Magyar népmesék: A furfangos királykisasszony és az okos molnárlegény; A molnár, a fia meg a számár; Világszép Ilonka; Hazugságmese; Füllentő mese; Köleves; A só; Szécsi Magda: A cigányasszony meg az ördög; Benedek Elek: A számár meg az oroszlan; A holló és a róka - Aesopus, La Fontaine; Romhányi József: Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát; Rákos Sándor: A két kis vadkörtefa; Tordon Ákos: Pilleruha; Lázár Ervin: Csodapatika; Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Magyar népmesék: A számárrá változott barát; Az öszvércsikó, a róka meg a farkas; A megszámlálhatatlan sok juh; A csillagszemű juhász; Mese a dohányról; A legfinomabb falat; Benedek Elek: Kígyós Jancsi; Lázár Ervin: A szökevény szeplők; Pilinszky János: A nap születése; Szilvát adok szeméért! (bolgár népmese); Berze Nagy János: A fekete madár; Arany László: A macska és az egér; A farkas és a bárány – Aesopus és La Fontaine; Benedek Elek: Az öregek; Lázár Ervin: Vacskamati; Kányádi Sándor: Kenyérmadár; Kányádi Sándor: Farkasúzó furulya

Témakör	Mondák, regék	Órakeret 17 óra
Előzetes tudás	Egyszerű irodalmi formákkal kapcsolatos tapasztalatok, stílusbeli és szerkezeti sajátosságok ismerte.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kronologikus gondolkodás fejlesztése történelmi témájú szövegek segítségével. A nemzeti identitástudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – részt vesz regék, mondák, történetek közös olvasásában, feldolgozásában; – saját gondolkodási és nyelvi szintjén megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet – felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést, azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – önállóan képek, grafikai	A tanuló – megérti a közösen olvasott rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, feldolgozásában; – nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; – részt vesz rövid történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; – részt vesz gyerekeknek szóló kiállítások megismerésében. Alkotásaival hozzájárul létrehozásukhoz; – megismer a szűkebb környezetéhez kötődő irodalmi és kulturális emlékeket, emlékhelyeket. – kötelességtudata, a hazához, nemzethez való kötődése, megbízhatósága, őszintesége, becsületessége erősödjön. – természeti és kulturális érté-	– Érzelmi fejlesztés – Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése – Kronologikus gondolkodás fejlesztése – Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása – Múltbeli események, élethelyzetek és szokások felismerése, elkülönítése – Olvasási stratégiák: jóslás, keresés, áttekintés, összefoglalás – Mondák-regék valós és mesei elemei – Híres történelmi személyek és események – A mondák szereplői / szentek életének megismerésén keresztül értékrendjük fejlesztése.

szervezők segítségével vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát; –a mesék, történetek szereplőinek cselekedeteiről kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot; –különbséget tesz a mesés és valószínű történetek között; –bővíti a témáról szerzett ismereteit egyéb források feltárásával, gyűjtőmunkával, könyvtárhasználattal, filmek, médiatermékek megismerésével.	kekre irányuló, értékóvó magatartása alakuljon ki.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK: • Mondákban előforduló történelmi helyszínek megtekintése	

TÖRZSANYAG 3-4. évfolyam

Gaál Mózes: Mese a csodaszarvasról; Móra Ferenc: A hunok hazát keresnek; Móra Ferenc: Az Isten kardja; Gárdonyi Géza: Attila temetése; Gaál Mózes: Emese álma; Lázár Ervin: Szent István koronája (részletek); A sapkatöltés – Szent István-legenda – somogyi népmonda nyomán; Mátyást királlyá választják – Benczédi Székely István és Thuróczi János krónikája nyomán; Mátyás király és az öregember – (Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese); Móra Ferenc: Furfangos Támadi; Móra Ferenc: Kevély Kereki valamint ismerettartalmú szövegek

A TÖRZSANYAGHOZ KAPCSOLÓDÓ, KIEGÉSZÍTŐ TARTALMAK:

Gaál Mózes: Fiamnak; A magyarok eredete – Kézai Simon és Anonymus krónikája nyomán; Garay János: Álmos (részlet); A fehér ló mondája (A Képes Krónika nyomán); Koltay Gergely: Honfoglalás; A vérszerződés - Anonymus krónikája nyomán; Kányádi Sándor: Az elveszett követ; Móra Ferenc: Harmatos zöld fűben... ; Gergő juhász kanala – magyar népmese; Mesék Mátyás királyról; Tatay Sándor: Kinizsi Pál – könyvismertetés; Tatay Sándor: Kinizsi Pál (Két fenevad – részlet); Móra Ferenc: Bem apó kisdobosa; Mikszáth Kálmán: A nagy nap; Galamboskő – népmonda nyomán (Lengyel Dénes: Régi magyar mondák című könyvéből); Hegedűs Géza: Egy külföldi követ levele Mátyás király könyvtárából valamint ismerettartalmú szövegek: a Vérszerződés, honfoglalás, honfoglalók élete a Kárpát-medencében, honfog-

lalás-kori mesterségek, Szent Korona története, Államalapítás, királyok kora, tatárjárás, török hódoltság kora, kuruc-labanc korszak (Rákóczi), forradalom és szabadságharc

Témakör	Versek, népköltészeti alkotások	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Mesék jellegzetes nyelvi fordulatainak ismerete. Versritmus jelzése tapssal, koppantással. Rímek felismerése a verssorok végén.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szövegelemzésben való jártasság elmélyítése, az irodalmi mű befogadása nyújtotta öröm átélésének segítése. Az olvasmányok tartalmához kapcsolódva a nemzeti kultúra hagyományainak megismertetése. Szűkebb környezetünk nevezetességei, történelmi emlékhelyeinek felkutatása, megismerése. Magyar- és világirodalmi, népköltészeti, műköltészeti alkotások megismertetése. Irodalmi ismeretek tapasztalati úton való elsajátíttatása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló –élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; –életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; –felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; –egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; –megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál; –a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; –ismer és megért rövidebb nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket; –részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak	A tanuló –részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; –a versek hangulatát kifejezi a különféle érzékszervi tapasztalatok segítségével (színek, hangok, illatok, tapintási élmények stb.); –önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet; –szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit. –legyen képes a belső csendre, elmélyülésre az irodalmi művek olvasása közben. –tapasztalja meg felelősségét önmaga, mások és a teremtet világ iránt.	–Érzelmi fejlesztés –Hallásfejlesztés - beszédhallás fejlesztése –Ritmusérzék fejlesztése –Olvasástechnika fejlesztése –Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés –Verbális memória fejlesztése –Belső képalkotás –Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevonásával –Egyéni szövegértelmezés kialakítása tanítói segítséggel –Ritmus, rím, refrén –Magánhangzók, mássalhangzók –Népköltészeti alkotások: mondókát, népdalok, sorolók –A helyes értékrend kialakítása, elfogadás, empátia, érzelmi azonosulás fejlesztése. –Erkölcsei ítélőképesség fejlesztése.

befogadására; –élményt és tapasztalatot szerez változatos ritmikájú lírai művek megismerésével a kortárs és a klasszikus gyermeklírából és a népköltészeti alkotásokból; –felismeri és indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; –megfigyeli a költői nyelv sajátosságait, megértésélményeit az általa választott módon megfogalmazza, megjeleníti.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	vers, himnusz, dal, mondóka, kiszámoló, soroló, népdal, verssor, versszak, rím, ritmus, refrén, költő, cím, népköltészet, műköltészet Javasolt tevékenységek: • Bábszínház-, színházlátogatás • Élő költő meghívása, író-olvasó találkozó szervezése • Interjú készítése	

TÖRZSANYAG 3-4. ÉVFOLYAM

Nemes Nagy Ágnes: Fekete hattyú; Nemes Nagy Ágnes: Bodzavirág; Kányádi Sándor: Valami készül; **Radnóti Miklós: Éjszaka**; Verbőczy Antal: Ősz (képvers); Áprily Lajos: Március; **József Attila: Mama**; Tóth Árpád: Láng; József Attila: Kertész leszek; Weöres Sándor: Hold és felhő; Nagy László: Dióverés; Kányádi Sándor: Ballada; Tamkó Sirató Károly: Tengerecki hazaszáll; **Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszak)**; **Vörösmarty Mihály: Szózat (keretversszakok)**; **Petőfi Sándor: Nemzeti dal**; Leksa Manush: Cigány bölcsődal (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Radnóti Miklós: A mécsvirág kinyílik; Ratkó József: Tavasz; Weöres Sándor: Kánikula; József Attila: Csendes, kévébe...; Kányádi Sándor: Csukástó; Weöres Sándor: Fülemlő; Weöres Sándor: A tündér; Weöres Sándor: Robogó szekerek – prózaköltemény; Kányádi Sándor: Sóhajtás; Magyar népdalok: Elindultam szép hazámbul; Tavaszi szél vizet áraszt; Ejhaj, gyöngyvirág; Nem szoktam; Serkenj fel, kegyes nép

Témakör	Helyem a világban	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	A világról szerzett ismeretek, közösségi értékek, olvasás, szövegértés képessége.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismeretszerző képességek intenzív fejlesztése, információszerzés megismerése. A világról szerzett ismeretek, közösségi értékek ismereteinek kibővítése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló –képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni –felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. –digitális forrásokat is használ; –egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képes, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; –a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; –képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; –szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát; –alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; –megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját. Meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük; –részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban és az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat;	A tanuló –felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. –digitális forrásokat is használ; –törekszik a világ tapasztalati úton történő megismerésére, értékeinek tudatos megóvására; –megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; –élményeket és tapasztalatokat szerez néhány szövegtípusról és műfajról, szépirodalmi és ismeretközlő szövegről; –megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet; –azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; –nyitottá válik a magyarság értékeinek megismerésére, fejlődik nemzeti identitástudata, történelmi szemlélete; –részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult élményt és képzetet; –megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; –tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; –gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; –ismer és alkalmaz néhány alapve-	–Nyomtatott magyar ábécé kis- és nagybetűi –Folyamatos olvasás –Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés –Olvasástechnika fejlesztése –Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése –Élő és élettelen környezet –Kulturális értékek megismerése és tisztelése –Természeti értékek tisztelése –Környezettudatosság –Együttműködés, közösségformálás –Önismeret, társismeret –Kulturált véleménynyilvánítás –Mások véleményének elfogadása –Fenntartható fejlődés –A helyes értékrend kialakítása, elfogadás, empátia, érzelmi azonosulás fejlesztése –Erkölcsei ítélőképesség fejlesztése

	tő tanulási technikát; –különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; –felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; –feladatvégzés során társaival együttműködik.	
Kulcs-fogalmak/fogalmak	világ, földrész, ország, haza, környezet, közösség, család Javasolt tevékenységek: • szociális otthon, idősok otthona stb. látogatása • részvétel családi napon, idősok napján, hasonló események szervezése • részvétel természetvédelmi projektben • nemzeti emlékhelyek meglátogatása • múzeumlátogatás	

TÖRZSANYAG 3-4. ÉVFOLYAM

Kiss Anna: Hol van a világ vége? – prózaköltemény; Fekete István: A tölgyfa (részlet); Csukás István: Kurta mese Lázár Ervinről (Lázár Ervin ötvenedik születésnapjára) valamint Ismerettartalmú szövegek a Helyem a világban témakörben

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (részlet)

Témakör	Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek		Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Szövegértési és szövegalkotási képesség, hagyományaink ismerete		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Nemzeti, egyházi ünnepeink, hagyományaink ismerte, átélése. Esztétikai és történeti érzék fejlesztése, emberi és társadalmi problémák megértése, élmények feldolgozásának és megőrzésének képessége.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok	
A tanuló - élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbe-	A tanuló – megérti a rövid szövegeket, részt vesz azok olvasásában, közös feldolgozásában; – ismeri a keresztény ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton-nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés);	– Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértő olvasás fejlesztése, beszéd fejlesztése – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink – Magyar hagyományok tisztelete – Az ünnepek jellemzői, körforgásuk – Lakóhely hagyományainak megismerése	

li, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelően reflektál, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken; – ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát; – megéli a közösséghez tartozás élményét; – megismeri saját lakóhelyének irodalmi és kulturális értékeit.	– megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét; – részt vesz rövid mesék, történetek dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében; – részt vesz magyar népi mondókák, népdalok, klasszikus magyar gyerekversek mozgásos-játékos feldolgozásában, dramatikus előadásában; – megismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, népi mesterségekhez kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat; – jellemző és ismert részletek alapján azonosítja a nemzeti ünnepeken elhangzó költemények részleteit, szerzőjüket megnevezi; – részt vesz a témában neki szóló kiállítások megismerésében; – megfigyeli az ünnepek, hagyományok éves körforgását;	– Szólások, szóláshasonlatok, közmondások – Találós kérdések – Régi magyar mesterségek – Jeles történelmi személyek Szent István király, Szent László király, IV. Béla király, Mátyás király, II. Rákóczi Ferenc, Petőfi Sándor, Széchenyi István, Kossuth Lajos
Kulcs fogalmak/ fogalmak	családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, szólás, szóláshasonlat, közmondás, körforgás, mesterség, foglalkozás Javasolt tevékenységek: • Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon • Települési helytörténeti gyűjtemény meglátogatása • Ünnepekhez kapcsolódó emlékhelyek meglátogatása • Találkozás, ismerkedés népi mesterségek művelőivel • Részvétel népi mesterségekhez kapcsolódó tevékenységekben	

TÖRZSANYAG 3-4. ÉVFOLYAM

Nagy László: Adjon az Isten; Nagy László: Csodafiú – szarvas; Nagyvárad János: Csendes éj; Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony; Ady Endre: Kis, karácsonyi ének; Szabó Lőrinc: Lóci verset ír; Locsolóvers; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet) továbbá ismerettartalmú szövegek az Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek témakörben

Témakör	Állatok, növények, tájak, találmányok	Órakeret 22 óra
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő ismertek, információszerzés lehetőségei, szelekció, összehasonlítás, kritikai feldolgozás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Anyanyelvi és természetismerti, digitális kompetenciák kialakítása, tudatos nyelvhasználat, kritikai és morális érzék, környezettudatosság kialakítása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – az élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál; – felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; – olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; – tapasztalatot szerez a szövegből való információgyűjtés módjairól; – gyakorolja az ismeretfeldolgozás egyszerű technikáit; – ismer és alkalmaz néhány alapvető tanulási technikát; – különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést; – feladatvégzés során társaival együttműködik.	A tanuló – a szövegekhez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja; – röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; – kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot, – önállóan vagy tanítói segítséggel használja az alapvető olvasási stratégiákat; – információkat, adatokat gyűjt a szövegből, kiemeli a bekezdések lényegét; tanítói segítséggel, vagy önállóan megfogalmazza azt, – megismeri és alkalmazza az adott témákhoz kapcsolódó lexikonokat; – néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat;	– Olvasástechnika fejlesztése – Szövegértés fejlesztése – Beszédfejlesztés – Egyszerű magyarázat, szemléltetés alapján új szó vagy kifejezés jelentésének megértése – A megismert szavak, kifejezések alkalmazása a különböző nyelvi szinteken – Kedvenc növény, állat, híres magyar ember és találmányai néhány mondatos bemutatása (Jedlik Ányos, Puskás Tivadar, Szentgyörgyi Albert, Bíró László, Gábor Dénes, Neumann János, Rubik Ernő) – Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről – Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint – Egyszerű grafikus szervezők alkalmazása (fürtábra, táblázat, gondolattérkép) – Lényegkiemelés képessége – Szövegben való tájékozódás fejlesztése – Ok-okozati összefüggések feltárása tanítói segítséggel – Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés – Verbális memória fejlesztése – Belső képalkotás – Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése érzékszervek bevo-

		násával – Tanulás tanulása
Kulcsfogalmak/ fogalmak	ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció, szöveg, bekezdés Javasolt tevékenységek: • Településen, település közelében található állat-, növény-, botanikus kert meglátogatása • Részvétel természetvédelmi projektben • Múzeumlátogatás	

TÖRZSANYAG 3-4. ÉVFOLYAM

Buda Ferenc: Kőből rakott mese; Lázár Ervin: Bab Berci köve - dramatizált változat valamint ismerettartalmú szövegek: A föld élőlényei: növények, állatok – az életkori sajátosságoknak megfelelő érdekességek; Különleges tájak bemutatása (Magyarország); Magyar találmányok felfedezések; Nobel-díjasok valamint ismerettartalmú szövegek

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fekete István: Csí és más mesék; valamint ismerettartalmú szövegek: A világegyetemről haladva a Földre – a bolygónk megismerése (pl: nyughatatlan bolygónk; háborgó Föld – vulkánkitörések, földrengések keletkezése; barlangok: cseppkő, jég; a felszín vizei; a légkör; a szivárvány; villámok keletkezése

Témakör	Olvassunk együtt! Közös olvasmányok		Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az olvasástechnika eszközzé fejlesztése, az írott szövegek megértése, értelmezése.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Olvasóvá nevelés, olyan igényes művek olvasása, amely az adott gyerekcsoport érdeklődésének és sajátosságainak megfelel. A művek feldolgozása folyamatos olvasással és csoportos feldolgozással történjen.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok	
A tanuló –olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért; –felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket. Digitális forrásokat is használ; –egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új szó vagy kifejezés jelentését; –megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a beszédhelyzetnek megfelelő	A tanuló –ajánlással és/vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően –választott irodalmi alkotást ismer meg; –részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására; –élményeket és tapasztalatokat szerez változatos irodalmi szövegek: klasszikus, kortárs magyar alkotások megismerésével;	–Érzelmi nevelés –Irodalmi műveltség alapozása –Hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése –Bemutató olvasás követése –Olvasásra nevelés –Olvasási kedv felkeltése, olvasás megszerettetése –Kreatív befogadás –Kreatív írás –Szövegértő olvasás fejlesztése –Szövegben való tájékozódás fejlesztése –Kulcsszavak azonosítása,	

lően reflektál; –nyitott az irodalmi művek befogadására; –értő figyelemmel követi a tanító/társai felolvasását; –verbális és vizuális módon vagy dramatikus eszközökkel reflektál a szövegre, megfogalmazza a szöveg alapján benne kialakult képet; –röviden indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést; –mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és megfogalmazza a köztük lévő kapcsolatokat; –saját gondolkodási és nyelvi szintjén megalkotja a szöveg jelentését önmaga számára, megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját; meghallgatja társai véleményét, azokra reflektál. –részt vesz a konfliktusokat feldolgozó dramatikus játékokban; –részt vesz a kortársakkal és a felnőttekkel való kommunikációban; –az adott helyzetnek megfelelően tudatosan alkalmazza a megismert kommunikációs szabályokat; –alkalmaz alapvető olvasási stratégiákat; –az olvasott szöveghez illusztrációt készít, a hiányos illusztrációt kiegészíti, vagy a meglévőt társítja a szöveggel.	–olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket; –megtapasztalja az életkorának, érdeklődésének megfelelő szövegek befogadásának és előadásának élményét és örömét; –részt vesz legalább két hosszabb terjedelmű, magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozásában; –különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között; –a megismert irodalmi szövegekhez, iskolai eseményekhez plakátot, meghívót, saját programjaihoz meghívót készít hagyományosan és digitálisan; –azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a problémahelyzetet és annak megoldását; –az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti; –megfogalmazza saját véleményét a szereplők cselekedeteiről; –képzeletét a megértés érdekében mozgósítja; –megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és a saját élethelyzetét; –mozgósítja a hallott vagy olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; –részt vesz a közösen feldolgozott történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközökkel történő megjelenítésében, megfogalmazza a szöveg hatására benne kialakult képet; –önállóan képek, grafikai szervezők segítségével vagy	főbb szerkezeti részek elkülönítése –Beszédfejlesztés –Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés –Verbális memória fejlesztése –Érzelmi intelligencia fejlesztése –Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása –Lényegkiemelő képesség fejlesztése –Olvasási stratégiák: jóslás, áttekintés, keresés, összefoglalás –Grafikus szervezők: pl. fűrtábra, T-táblázat, Venn-diagram, fogalomtáblázat kerettörténet, történetterkép, mesetáblázat, karakterterkép, történetpiramis stb. –Illusztráció készítése, kiegészítése, a meglévő társítása –Lapbook, plakát, könyvajánló, képregény –Kérdésfeltevés
---	--	---

	tanítói segítségével a szöveg terjedelmétől függően kiemeli annak lényeges elemeit, összefoglalja tartalmát – megismer gyermekirodalmi alkotás alapján készült filmet, médiaterméket.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció Javasolt tevékenységek: • Könyvtárlátogatás • Színház, bábszínház látogatása • Részvétel olvasmánnyal kapcsolatos prezentáció készítésében • Közös olvasmány dramatikus feldolgozása • Közös olvasmányt feldolgozó film megtekintése	

TÖRZSANYAG 3-4. ÉVFOLYAM

Lázár Ervin: Bab Berci; Tatay Sándor: Kinizsi Pál; Fekete István: Vuk

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Berg Judit: Rumini; Janikovszky Éva: A nagy zuhó; Csukás István: Pom-pom meséi

Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás

Témakör	A nyelv építő kövei: hang/betű, szótag, szó elválasztás, betűrendbe sorolás		Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok másolása írott és nyomtatott mintáról, látó/halló tollbamondás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az írás eszközszintre emelésének segítése. E tevékenységben a kitartás és a folyamatjellegű gyakorlás ösztönzése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok	
A tanuló – feladatok megoldása során társaival együttműködik; – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat; – a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi	A tanuló – biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is; – életkorának megfelelő, digitális és hagyományos szótárakat használ; – megfigyeli és tapasztalati	– Hang- és betűanalízis, analízáló képesség fejlesztése – Fonémahallás fejlesztése – Vizuális memória fejlesztése – Ritmusfejlesztés (hosszú-rövid hangok megkülönböztetéséhez, szótagoláshoz) – Beszéd- és artikulációs képesség fejlesztése – Helyesírási készség fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése	

- a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját önállóan vagy segítséggel ellenőrzi, hibáit javítja.	- úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat; – különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között; – a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – biztosan szótagol, alkalmazza az elválasztás szabályait.	– A nyomtatott és írott magyar ábécé kis- és nagybetűi – Szótagolás, elválasztás, egytagú és összetett szavak – 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása – 20-40 „tj”, „lj”, „dj”, „nj”, „dt”, „ts” betűkapcsolatból származó összeolvadást vagy hasonulást tartalmazó szó
Kulcsfogalmak/fogalmak	hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, egyjegyű mássalhangzó, kétjegyű mássalhangzó, háromjegyű mássalhangzó, hosszú/kettőzött mássalhangzó, hosszú/kettőzött kétjegyű mássalhangzó, rövid magánhangzó, hosszú magánhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, „j” hang kétféle jelölése	

Témakör	A nyelv építő kövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Az írástechnika kialakítása, eszközzé fejlesztése, olvashatóság, rendezettség, helyesség igénye.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az írástempó fokozása mellett a nyelvhelyesség, az íráskép rendezettségének, esztétikumának értékként való elfogadtatása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – kifejezően, érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését; – megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően válaszol; – a megismert szavakat, kifejezéseket helyesen alkalmaz-	A tanuló – felismeri, indokolja a cím és szöveg közti összefüggést; – azonosítja a történetekben a helyszínt, szereplőket, a konfliktust és annak megoldását; – megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít; – tanítói segítséggel megadott rímpárokban különböző témákban 2-4 soros verset alkot.	– Térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztése – Mondatok és összekapcsolásuk – Történetalkotás szóban – Szóbeli és írásbeli kifejező-készség fejlesztése – Íráskészség fejlesztése – Írásbeli szövegalkotó képesség fejlesztése – Anyaggyűjtés módjai – szó- és kifejezőkészlet gyűjtése – Vázlatkészítés, vázlat kiegészítése

za; –az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír; –törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; –gondolatait, érzelmeit, véleményét életkorának, egyéni képességeinek és a kommunikációs helyzetnek megfelelően néhány mondatban írásban is megfogalmazza; –egyéni képességeinek megfelelően alkot szövegeket írásban; –a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására; –írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; –részt vesz ismert szövegek (például versek, nyelvtörők, mesék) mozgással, dramatikus elemekkel történő élményszerű megjelenítésében; –képességeihez mértén bekapcsolódik párbeszéd, dramatikus szituációs játékok megalkotásába.		–Szerkezeti egységek elkülönítése –Kulcsszavak, kulcsmondatok kiemelése –Szövegalkotás főbb lépései –Mérlegelő gondolkodás fejlesztése: véleményalkotás, ítéletalkotás, következtetések levonása
Kulcsfogalmak/fogalmak	mondat, szöveg, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, címadás, téma, anyaggyűjtés, vázlat, előzmény, esemény, következmény, levél, SMS, e-mail, címzett, feladó, válasz, továbbítás, megszólítás, önellenőrzés, hibajavítás	

Témakör	A nyelv építő kövei: szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	Órakeret 22 óra
Előzetes tudás	Életkornak megfelelő szókincs, írásbeli nyelvhasználat alapvető normái.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Elemi szintű grammatikai ismertek megszerzésével, a tudatos nyelvhasználat kialakítása különféle kommunikációs helyzetekben.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – érthetően, az élethelyzetnek megfelelően kommunikál;	A tanuló – a hangjelölés megismert szabályait helyesen alkalmazza;	– Ösztönös nyelvhasználat formálása – Nyelvi tudatosság fejlesztése

– egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és más-salhangzókat, valamint idő-tartamukat; – írásbeli munkáit segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktívizálására;	– mazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés és szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondatbeli, a mondatvégi írásjeleket; – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.	– Önellenzés, hibajavítás képessége – Helyesírási készség differenciált fejlesztése – 20-40 gyakran használt „j”-t és „ly”-t tartalmazó szó (egy- vagy kéttagú szavak) helyes leírása
Kulcsfogalmak/ fogalmak	betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjel, pont, kérdőjel, felkiáltójel, kisbetű, nagybetű Javasolt tevékenységek: • Résztétel osztályújság, napló, iskolaújság készítésében hagyományos és digitális formában	

Témakör	Szótó és toldalék, szóelemzés		Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Szókincs, az ösztönös nyelvhasználat tudatosabb használata a már megszerzett grammatikai ismeretek által.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert nyelvtani szabályok alkalmazása a szóbeli és írásbeli nyelvhasználatban. Helyesírási szabályismeret és alkalmazás a begyakorolt szókészlet körében.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok	
A tanuló – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi, javítja.	A tanuló – szavakat hangokra és szótagokra bont; – kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat; – önállóan felismeri és elkülöníti az egytöví ismert szavakban a szótövet és a toldalékot.	– Hallásfejlesztés, fonémahallás fejlesztése – Betű-hang azonosítás – Szótagolási képesség fejlesztése – Hang- és betűanalízis képességének fejlesztése – Szótó és toldalék fogalma felismerés szintjén – Nyelvi elemzőkészség fejlesztése – Szóalak felbontása – Toldalékos szavak helyes használata	

		– Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Helyesejtés-fejlesztés hangkapcsolat-gyakorlatokkal – Hibajavítás és önellenőrzés képességének fejlesztése
Kulcsfogalmak/fogalmak	hang-betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótő, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés	

Témakör	Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok		Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Szókincs, életkornak megfelelő anyanyelvi kommunikáció.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kiemelt cél a szókincs gyarapítása és a használt szavak jelentésrétegeinek, stílusértékének és különféle használatainak a megismerése és tudatosítása, a szókincs árnyalt ismerte.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok	
A tanuló – az élethelyzetnek megfelelően kommunikál; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban.	A tanuló – felismer és ért néhány egyszerű szólást, közmondást; – megérti és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat; – különféle módokon megjeleníti az ismert szólások, közmondások jelentését.	– A szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése – Szókincs fejlesztése, szókincs aktivizálása – Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése – Hangalak – jelentés – Ellentétes jelentésű szavak, rokon értelmű szavak – Szólások, közmondások, szóláshasonlatok – Népmesék kezdő és záró formulái, szókapcsolatok, ismétlődő motívumok – Szó szerinti és átvitt jelentés – Szólások, közmondások hagyományőrző szerepe, néhány ismert szólás, közmondás eredete	
Kulcsfogalmak/fogalmak	szólás, közmondás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokon értelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak		

Témakör	Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Tapasztalati megalapozottságú, elemi szintű grammatikai ismeretek, tanult nyelvtani, helyesírási szabályok alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-	Nyelvtani, nyelvhelyességi és helyesírási ismertek tudatosítása, alkalmazása. Nyelvtani fogalmak használata, a helyesírás biztonságának megalapozása.	

fejlesztési céljai			
Tevékenységek/Ismeretek		Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókinccset; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik. – felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;		A tanuló – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét kifejező szavakat – megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – kérdésre adott válaszában megfelelően toldalékolja a szavakat; – felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert szavakat; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban. – a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja; – a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.	– Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – Együttműködési képesség – Élőlény, tárgy, gondolati dolog neve – Kis- és nagy kezdőbetűs szavak másolása, tollbamondása, emlékezetből írása – Több hasonló élőlény, tárgy, gondolati dolog neve és helyesírása – Saját nevek helyesírása (egyszerű személynevek, állatnevek, helynevek, intézménynevek, címek) – Mondatkezdő nagybetű
Kulcsfogalmak/fogalmak		élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév, intézménynév, címek neve	

Témakör	Tulajdonságokat kifejező szavak	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szófajokról tanultak bővítése, elmélyítése, helyesírási szabályismeret kialakítása és alkalmazása szóbeli és írásbeli szövegalkotás során.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírási szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik.	A tanuló – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait; – ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja szóbeli és írásbeli szövegalkotásban.	– Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett fokozott melléknevek helyes írásmódja – Együttműködési képesség
Kulcsfogalmak/fogalmak	ellentétes jelentésű kifejezések, rokon értelmű szavak, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, tulajdonságot kifejező szó	

Témakör	Mennyiségeket kifejező szavak	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szófajokról tanultak bővítése, elmélyítése, helyesírási szabályismeret kialakítása és alkalmazása szóbeli és írásbeli szövegalkotás során.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre,	A tanuló – felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező sza-	– Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókincs fejlesztése – Tapasztalatokra épülő nyelvi

esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik.	vakat és azok fokozott alakjait;	fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett fokozott számnevek helyes írásmódja – Együttműködési képesség
Kulcsfogalmak/ fogalmak	különírás, szótő, toldalék, mennyiségeket kifejező szó	

Témakör	Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szófajokról tanultak bővítése, elmélyítése, helyesírási szabályismeret kialakítása és alkalmazása szóbeli és írásbeli szövegalkotás során.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló – az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír, törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre; – szavakat, szószerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján; – megérti és használja az életkorának megfelelő (térbeli, időbeli) relációs szókinccset; – írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi és javítja; – feladatok megoldása során társaival együttműködik.	A tanuló – hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban; – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja; – kérdésre adott válaszában megfelelően toldalékolja a szavakat; – felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat; – megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló	– Helyesírási készség differenciált fejlesztése – Aktív szókinccs fejlesztése – Fogalmazási alapismeretek – Tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer – A megfigyelt és értelmezett igekötős igék helyes írásmódja – Együttműködési képesség

	cselekvéseket, történeteket; –helyesen alkalmazza a szó- beli és írásbeli szövegalkotá- sában az idő kifejezésének nyelvi eszközeit; –felismeri, önállóan vagy se- gítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést, történet kifejező szavakat.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	múlt, jelen, jövő, egybeírás, különírás, szótő, toldalék, cselekvést jelentő szó	

Témakör	Összefoglalás, rendszerezés, ellenőrzés	A témakörökbe beépítve
Előzetes tudás	Iskolaérettség. A tanév során felhalmozott ismeretek, kompetenciák	
A tematikai egy- ség nevelési- fejlesztési céljai	Az emlékezet, a rendszerező képesség, a tudásnak megfelelő magabiztos választás; Az életkornak megfelelő tanulói beszámolósi formák megismerése	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Fejlesztési feladatok
A tanuló –képes legyen életkorának megfelelő kérdésekre választ adni szóban, írásban, –nyitott legyen játékos írásbe- li feladatok megoldására, –irányított önellenőrzéssel javítsa hibáit	A tanuló –megszerzett tapasztalatait, ismereteit játékos feladatok segítségével tudja rendszerezni, –bátran merjen szóban és írásban is számot adni róluk – irányított önellenőrzés során felismerje és javítsa az ejtett hibákat – a helyes önértékelése fejlődjön	–becsületesség, pontosság, –a kapott talentumok gyarapí- tása –kötelességtudat – a hazához, nemzethez va- ló kötődés, – megbízhatóság – öszinteség – ismerje fel az értékeket, – nyitottság
Kulcsfogal- mak/fogalmak	Kérdés, felelet, feladat, megoldás, önellenőrzés, hiba, javítás	

A fejlesztés várt eredményei a ne- gyedik évfolyam végén	A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez. Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse. Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát. Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel
---	---

	irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket és digitális technikákat. A memoriterek szöveghűen mondja el. Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával. Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is. A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa. Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.
--	--

A továbbhaladás feltételei a negyedik évfolyam végén	A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba. Felkészülés után folyamatosan, érthetően és értelmezően olvasson fel ismert szöveget. Felolvasása értelmező, az írásjelek szerint tagolt, hanglejtése és tempója az élőbeszédhez közelítő legyen. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Képes legyen önállóan szöveget tagolni, vázlatot készíteni vagy hiányos vázlatot kiegészíteni. Különbséget tudjon tenni a tanult műfajú szövegek között és azok műfaját meg tudja nevezni. Feladatainak megoldásához vegye igénybe az ismert kézikönyveket, illetve a digitális forrásokat. Tudjon önállóan is eligazodni az iskolai könyvtárban. Ismerjen és alkalmazzon néhány tanulási stratégiát és tanulási tevékenységét legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. A memoriterek szöveghűen mondja el. Adott vagy választott témáról 8-10 mondatos fogalmazást (elbeszélést, leírást, jellemzést) készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával. Ismerje a mindennapi tájékoztató szövegek főbb jellemzőit. Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat és nevezze meg azokat a szövegben is. A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat: igeidők, igekötős igék, ragos és kiejtéstől eltérő írásmódú igék, tulajdonnevek, fokozott melléknevek és számnevek, betűvel írt számnevek, a keltezés többféle formája. Képes legyen szóalkotásokra: összetett szavak, tulajdonnevekből képzett melléknevek alkotására. Ismerje az állító és tagadó mondatok tartalmát és különbséget tudjon tenni közöttük. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa. Ismerje és használja A magyar helyesírás szabályai c. szótárt. Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságainak megfelelően fejlett.
--	--

Értékelés a 4. évfolyam félévkor és a tanév végén:

A továbbhaladás feltételei címszó alatt megadott szempontok alapján osztályzattal értékelünk.